

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Őr Mária ügyvéd által képviselt I. rendű és II. rendű felpereseknek a dr. Sasi István ügyvéd által képviselt alperes ellen közalkalmazotti jogviszony jogellenes megszűnésének megállapítása és jogkövetkezményei iránt a Szolnoki Munkaügyi Bíróságnál 2.M.292/2008. szám alatt megindított és másodfokon a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság 4.Mf.20.778/2009/5. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett számú másodfokú határozat ellen az alperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - a 2011. január 5. napján megtartott nyilvános tárgyalás alapján - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság 4.Mf.20.778/2009/5. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felpereseknek egyenként - tizenöt nap alatt - 30.000 /harmincezer/ forint és 7.500 /hétezeröttszáz/ forint áfa felülvizsgálati eljárási költséget, míg a felülvizsgálati eljárási illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s :

Az I. rendű felperes mezőgazdasági vontatóvezető és karbantartó, a II. rendű felperes pedig pénzügyi ügyintéző munkakörben állt az alperes nagyközségi önkormányzat által fenntartott M. E. Szervezettel közalkalmazotti jogviszonyban, amely jogviszonyok 2008. június 30-án a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (Kjt.) 25. § (1) bekezdés c) pontja alapján, a munkáltató jogutód nélküli megszűnésével szűntek meg.

A felperesek keresetükben vitatva a munkáltatójuk jogutód nélküli megszűnését, a jogellenesség megállapítását és a jogellenesség jogkövetkezményei alkalmazását kérték.

A Szolnoki Munkaügyi Bíróság 2.M.292/2008/29. számú ítéletével megállapította, hogy az I. rendű felperes jogviszonya 2008. június

30-ával jogellenesen szűnt meg a M. E. Szervezet C. munkáltatónál. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az I. rendű felperesnek 1.673.892 forintot. A munkaügyi bíróság a II. rendű felperes keresetét ugyanakkor elutasította.

A megállapított tényállás szerint az alperes önkormányzat különböző alaptevékenység körébe tartozó szakfeladat ellátására 1994-ben alapította a felperesek volt munkáltatóját, a M. E. Szervezetet. Az I. rendű felperes közalkalmazotti jogviszonya 2003. február 5-étől állt fenn, szennyvízelvezetés és kezelés szakfeladaton került sor az alkalmazására. A II. rendű felperes 1989. július 15-étől állt közalkalmazotti jogviszonyban, és önkormányzati intézmények ellátó kisegítő szolgálati szakfeladaton történt meg a foglalkoztatása.

Az alperesi önkormányzat képviselő-testülete 2008. június 19-én kelt ... KT határozatával 2008. június 30-ával jogutód nélkül megszüntette a M. E. Szervezetet és rendelkezett arról, hogy a megszüntetett intézmény feladatai közül mely szakfeladatokat látja el 2008. július 1-jétől kezdődően. Ezért a megszüntetett intézmény közalkalmazotti állományából a szakfeladatok ellátására 15 főt a polgármesteri hivatalhoz közalkalmazotti jogviszonyba áthelyezett. A felpereseket az alperes önkormányzat polgármesteri hivatala nem vette át. Az I. rendű felperes szennyvíz-szippantási feladatait 2008. július 1-jétől B. L. látta el, majd az alperes az ... Közigazgatási Hivatal észrevétele alapján 2009. április 1-jétől a feladat ellátására gazdasági társaságot alapított, a pénzügyi adminisztrációs feladatok ellátására pedig pályázatot írt ki.

A ... megbízott vezetője 2008. június 20-án arról értesítette a felpereseket, hogy a szervezet megszüntetésével egyidejűleg a képviselő-testület személyi kérdésekről is döntött, és az intézmény alapítója megállapította, hogy képzettségüknek, képesítésüknek megfelelő munkakört felajánlani nem tud, ezért a közalkalmazotti jogviszonyuk 2008. június 30-ával megszűnik. A felperesek részére a jogviszonyuk Kjt. 25. § (1) bekezdés c) pontja alapján történő megszűnésére tekintettel végkielégítés megfizetésére sor került, de felmentés hiányában felmentési időre és felmentési időre járó átlagkeresetre nem váltak jogosulttá.

A munkaügyi bíróság a ... Alapító Okirata, valamint a szervezet jogutód nélküli megszűnéséről szóló önkormányzati határozat alapján azt állapította meg, hogy az I. rendű felperes munkakörébe tartozó feladatokat, a szennyvízelvezetést és kezelést az önkormányzat átvette, ezért az I. rendű felperes közalkalmazotti jogviszonya jogellenesen került megszüntetésre a Kjt. 25. § (1) bekezdés c) pontja alkalmazásával. A II. rendű felperes tekintetében a munkaügyi bíróság arra vont le jogkövetkeztetést, hogy a II. rendű felperes pénzügyi ügyintézői munkaköre nem került átadásra, ezért a II. rendű felperes keresetét, mint megalapozatlant elutasította.

A munkaügyi bíróság ítélete ellen a II. rendű felperes és az alperes élt fellebbezéssel.

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság 4.Mf.20.778/2009/5. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, és megállapította, hogy a II. rendű felperes jogviszonya is jogellenesen szűnt meg 2008. június 30-ával a M. E. Szervezet C. munkáltatónál. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a II. rendű felperesnek 1.623.900 forintot, egyebekben (az I. rendű felperesre vonatkozó döntés tekintetében) az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

A másodfokú bíróság további bizonyítást folytatott le és azzal egészítette ki a tényállást, hogy a ... által ellátott és az önkormányzat által átvett szakfeladatokhoz kapcsolódó pénzügyi, személyzeti, nyilvántartás és egyéb adminisztrációs feladatokat az önkormányzat teljes egészében átvette a szervezet megszűnését követően. A II. rendű felperes feladatait részben a korábban ugyancsak a ...-nél foglalkoztatott és alperesi önkormányzat polgármesteri hivatalába áthelyezett T. M.-né, részben pedig a polgármesteri hivatal alkalmazottai látták el.

A másodfokú bíróság a Kjt. 25/A. §-ában foglaltakat alkalmazhatónak találta és azt emelte ki, hogy a felperesek tekintetében is fennállt az átvételre vonatkozó kötelezettség, mert a felperesek nem tettek olyan nyilatkozatot, hogy az önkormányzati szakfeladatokat a megszüntetett intézménytől átvevő munkáltatónál történő további foglalkoztatásukhoz nem járulnak hozzá.

A jogerős ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben - tartalmilag - annak hatályon kívül helyezését, és elsődlegesen a felperesek keresetének elutasítását, másodlagosan az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására, és új határozat hozatalára való utasítását kérte.

Az alperes arra hivatkozott, hogy a megállapított tényállás hiányos, mert a jogerős ítélet nem rögzítette, hogy az alperes megküldte a felperesek részére az önkormányzati képviselő-testület határozatát, melyben 2008. június 30-ával jogutód nélkül megszüntette a korábbi munkáltató ... szervezetét, és kifejezetten előírta a létszámcsökkentés és gazdaságossági kötelezettséget is. A testületi határozat azt is rögzítette, hogy a felperesek tekintetében - ugyancsak gazdasági okokból - nincs lehetőség továbbfoglalkoztatásra. A Kjt. 25. § (1) bekezdés c) pontja alapján pedig megszűnik a közalkalmazotti jogviszony, a munkáltató ennek megfelelően elszámolt és teljesítette valamennyi törvényi kötelezettségét.

Az alperes sérelmezte, hogy az eljáró bíróságok a felperesek keresetét a Kjt. 25/A. §-a és nem a Kjt. 25. § (1) bekezdés c) pontja alapján bírálták el. A felülvizsgálati érvelés szerint a munkáltatót a Kjt. 25. § (1) bekezdés c) pontja szerinti esetben tájékoztatási, állásfelajánlási és foglalkoztatási kötelezettség a Kjt. 25/A. § (2) és (3) bekezdése, valamint 25/B. §-ai szerint nem terheli. A munkáltató felajánlási kötelezettsége csak a betöltetlen munkakörökre vonatkozhat és csupán azon esetekben, amikor a közalkalmazott felmentésére kerül sor. Az alperes szerint téves a jogerős ítéletnek azon következtetése is, amely a II. rendű felperes feladatainak szétosztását nem tekintette létszámcsökkentési és gazdaságossági oknak és az alperes terhére értékelte.

A felperesek felülvizsgálati ellenkérelmükben elsődlegesen a felülvizsgálati kérelem elutasítását, másodlagosan a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Legfelsőbb Bíróság álláspontja szerint a jogerős ítélet érdemi döntése ugyan helyes, de annyiban helytálló a felülvizsgálati kérelem, hogy a perbeli esetben nem a Kjt. 25/A. §-a alkalmazandó.

Az irányadó tényállás szerint ugyanis az alperes önkormányzat által fenntartott és 2008. június 30-ával megszüntetett költségvetési intézmény feladatai nagyrészt - köztük a szennyvízelvezetést és kezelést, valamint az ellátott feladatokhoz kapcsolódó pénzügyi adminisztrációt - 2008. július 1-jétől az alperes önkormányzat szakfeladatként látta el, és a szakfeladatok ellátására a megszüntetett intézmény közalkalmazotti állományából 15 főt átvett, akiket a polgármesteri hivatalnál közalkalmazotti jogviszonyban foglalkoztatott tovább.

A Kjt. 1. § (1) bekezdése értelmében a Kjt. hatálya kiterjed az állami és a helyi önkormányzati költségvetési szerveknél foglalkoztatottak közalkalmazotti jogviszonya mellett a helyi önkormányzat által a feladatkörébe tartozó közszolgáltatások ellátására foglalkoztatottak közalkalmazotti jogviszonyára is. Mindezekből következően a perbeli esetben - minthogy a megszüntetett intézményből átvett közalkalmazottak foglalkoztatása a továbbiakban is közalkalmazotti jogviszony keretében folytatódott - nem történt a Kjt. 25/A. §-ában szabályozott jogviszonyváltás, amely egyébként nem minősül a munkáltató személyében bekövetkezett jogutódlásnak.

Ugyanakkor megállapítható, hogy a felperesek a keresetükben és a perben is mindvégig arra hivatkoztak, hogy munkáltatójuk nem szűnt meg jogutód nélkül, mert az általuk ellátott feladatokat az

önkormányzat szakfeladatként a továbbiakban is ellátta. A lefolytatott bizonyítás eredményeként a jogerős ítélet a tényállást e szerint helytállóan állapította meg, és érdemben helytálló és jogszerű jogkövetkeztetést vont le arra, hogy a perbeli esetben ténylegesen munkáltatói jogutódlás történt, és ezért a felperesek közalkalmazotti jogviszonya megszűnésének megállapítása a munkáltatójuk jogutód nélküli megszűnése jogcímén jogellenes volt.

A perben az ugyan nem volt vitatott, hogy az alperes képviselő-testülete határozatával jogutód nélkül megszüntette a felpereseket foglalkoztató intézményt. Az eljáró bíróságok helyesen azonban nem ennek a határozati rendelkezésnek tulajdonítottak jelentőséget, hanem részletesen vizsgálták a képviselő-testület határozatának tartalmát és annak végrehajtását. A költségvetési szerv jogutód nélküli megszüntetése esetén ugyanis még nem kizárt a munkáltatói jogutódlás megállapítása, amennyiben annak a jogszabályban meghatározott feltételei fennálltak.

A Kjt. 38. § (1) bekezdése értelmében a közalkalmazotti jogviszonyokban is alkalmazandó az Mt. 85/A. § (1) bekezdés b) pontja, amely szerint a munkáltató személyében bekövetkező jogutódlásnak minősül a munkáltató anyagi, illetve nem anyagi erőforrásai elkülönített, szervezet csoportjának (pl. gazdasági egység, üzem, üzlet, telephely, munkahely, illetve ezek része) a további működtetés, illetve az újbóli beindítás céljából, e törvény hatálya alá tartozó szervezet, vagy személy számára történő, megállapodáson alapuló átadása és átvétele, így különösen adásvétel, csere, bérlet, haszonbérlet, illetve gazdasági társaságba való belépés, vagyonbevitel révén. Következésképp a jogerős ítélet helytállóan tulajdonított perdöntő jelentőséget annak, hogy a felperesek volt munkáltatójának anyagi, illetve nem anyagi erőforrásainak elkülönített csoportját az alperes átvette.

A munkajogi jogutódlás esetén pedig a közalkalmazotti jogviszony nem szűnik meg a törvény [Kjt. 25. § (1) bekezdés c) pont] alapján automatikusan. Ez esetben a jogelőd intézménynél közalkalmazotti jogviszonyban álló közalkalmazott munkajogi helyzete érintetlenül marad, a munkáltatói jogutódlás a közalkalmazotti jogviszony megszűnésének megállapítását jogszerűen nem eredményezheti. Az önkormányzat képviselő-testülete által elhatározott létszámcsökkentés a Kjt. 30. § (1) bekezdés b) pontja szerinti felmentési ok lehet, a perbeli esetben azonban sem a jogelőd, sem a jogutód részéről felmentő intézkedés közlésére, az ahhoz kapcsolódó valamennyi járandóság megfizetésére nem került sor, ezért a felülvizsgálati kérelem ezzel összefüggő érvelése kellő alap nélküli.

Mindezekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság az érdemben helytálló és jogszerű jogerős ítéletet - az indokolás módosításával - a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A pervesztes alperest kötelezte a Pp. 78. § (1) bekezdésének alkalmazásával a felperesek felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére, míg a felülvizsgálati eljárás illetékét a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a értelmében az állam viseli.

Budapest, 2011. január 5.

Dr. Tálné dr. Molnár Erika a tanács elnöke, Dr. Stark Marianna s.k. előadó bíró, Dr. Földényi Gyuláné s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

bírószági tisztviselő